

The Relationship between Fulfillment of Basic Psychological Needs and Marital Quality with Marital Satisfaction: The Mediating Role of Couple Flourishing

Ali Sheikholslamy¹, Ali Rezaeisharif¹, Maryam Ghahremanloo², Ali Ghorbaninejad^{2,*}

¹ Professor, Department of Counseling, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran

² Ph.D. Student in Counseling, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran

ARTICLE INFO

Article History

Received: 28 November 2024

Revised: 31 December 2025

Accepted: 3 January 2026

Available online: 5 January 2026

Article Type: Research Article

Keywords

Basic Psychological Needs; Marital Quality; Marital Satisfaction; Couple Flourishing

Corresponding Author*

Ali Ghorbani Nejad is currently a Ph.D. student in the field of Counseling at Mohaghegh Ardabili University. His research interests include family therapy, test construction and standardization, and educational counseling. For correspondence regarding this article, please contact Mr. Ali Ghorbani Nejad, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, University Street, Postal Code: 58199-13131.

ORCID: 0000-0001-5860-2045

E-mail: Alighorbaninejad@atu.ac.ir

doi: <http://dx.doi.org/10.29252/bjcp.20.1.89>

ABSTRACT

The present study aimed to examine the mediating role of couple flourishing in the relationship between the satisfaction of basic psychological needs and marital relationship quality with marital satisfaction. This study employed a descriptive, correlational design. The statistical population consisted of employed teachers in Zanzan during the 2023–2024 academic year, from whom 250 participants were selected through convenience sampling. Data were collected using the Basic Psychological Needs in Relationships Scale (La Guardia et al., 2000), the ENRICH Marital Satisfaction Scale (Olson et al., 1989), the Marital Relationship Quality Scale (Busby et al., 1995), and the Couple Flourishing Scale (Sanner et al., 2021). Data analysis was conducted using path analysis. The results indicated that the dimensions of basic psychological needs had a significant direct effect on marital satisfaction ($p < .01$). The dimensions of marital relationship quality also showed a direct effect on marital satisfaction. Furthermore, couple flourishing had a significant direct effect on marital satisfaction ($p < .01$). The mediating analysis revealed that couple flourishing mediated the indirect effects of basic psychological needs and marital relationship quality on marital satisfaction. Overall, the proposed model demonstrated a good fit. In conclusion, mental health, satisfaction of basic needs, and personal characteristics play important roles in marital satisfaction. Marital relationship quality is significantly associated with marital satisfaction, and couples, through fulfilling their needs for autonomy, competence, and relatedness, achieve flourishing, which enhances satisfaction with married life.

Citation: Sheikholslamy, A., Rezaeisharif, A., Ghahremanloo, M., & Ghorbaninejad, A. (2025/1404). The Relationship between Fulfillment of Basic Psychological Needs and Marital Quality with Marital Satisfaction: The Mediating Role of Couple Flourishing. *Contemporary Psychology*, 20(1), 89-99. <http://dx.doi.org/10.29252/bjcp.20.1.89>

رابطه برآورده‌شدن نیازهای روان‌شناختی بنیادی و کیفیت رابطه زناشویی با رضایت زناشویی: نقش میانجی شکوفایی زوجی

علی شیخ‌الاسلامی^۱، علی رضایی شریف^۱، مریم قهرمانلو^۲، علی قربانی نژاد^{۲*}

^۱ استاد، گروه مشاوره، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

^۲ دانشجوی دکتری مشاوره، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

اطلاعات مقاله

تاریخچه

دریافت: ۸ آذر ۱۴۰۳

اصلاح نهایی: ۱۰ دی ۱۴۰۴

پذیرش: ۱۳ دی ۱۴۰۴

انتشار آنلاین: ۱۵ دی ۱۴۰۴

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

کلیدواژه‌ها

نیازهای روان‌شناختی بنیادی؛ کیفیت رابطه زناشویی؛ رضایت زناشویی؛ شکوفایی زوجی

نویسنده مسئول*

علی قربانی نژاد در حال حاضر دانشجوی مقطع دکتری رشته مشاوره دانشگاه محقق اردبیلی است. علایق پژوهشی ایشان شامل خانواده‌درمانی، آزمون‌سازی و استانداردسازی آزمون و مشاوره تحصیلی است. برای مکاتبه در مورد این مقاله با آقای علی قربانی نژاد، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، خیابان دانشگاه، کدپستی ۵۸۱۹۹-۱۳۱۳۱ تماس داشته باشید.

ارکید: ۲۰۴۵-۵۸۶۰-۱۰۰۰۱-۰۰۰۱

پست الکترونیکی: Alighorbaninejad@atu.ac.ir

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی شکوفایی زوجی در رابطه بین برآورده‌شدن نیازهای روان‌شناختی بنیادی و کیفیت رابطه زناشویی با رضایت زناشویی انجام شد. روش پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری شامل معلمان شاغل در شهر زنجان در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. از این میان، تعداد ۲۵۰ نفر با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه‌های نیازهای بنیادی روان‌شناختی در ارتباطات لاگاردیا و همکاران (۲۰۰۰)، رضایت زناشویی انریچ اولسون و همکاران (۱۹۸۹)، کیفیت رابطه زناشویی باسی و همکاران (۱۹۹۵) و شکوفایی زوجی سانری و همکاران (۲۰۲۱) بود. برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل مسیر استفاده شد. نتایج نشان داد که ابعاد نیازهای روان‌شناختی بنیادی اثر مستقیم معناداری بر رضایت زناشویی دارند ($p < 0/01$). همچنین، ابعاد کیفیت رابطه زناشویی نیز اثر مستقیمی بر رضایت زناشویی نشان دادند. افزون بر این، شکوفایی زوجی بر رضایت زناشویی نیز تاثیر مستقیم معناداری نشان داد ($p < 0/01$). بررسی نقش میانجی نشان داد که شکوفایی زوجی اثر غیرمستقیم نیازهای روان‌شناختی بنیادی و کیفیت رابطه زناشویی بر رضایت زناشویی را میانجی‌گری می‌کند. بنابراین، نتایج پژوهش حاکی از برآزش مطلوب مدل تحلیل مسیر نقش میانجی شکوفایی زوجی در رابطه بین نیازهای روان‌شناختی بنیادی و کیفیت رابطه زناشویی با رضایت زناشویی معلمان بود. در نتیجه، می‌توان بیان کرد در ازدواج، میزان سلامت روانی، برآورده‌شدن نیازهای اساسی و ویژگی‌های شخصیتی تاثیر زیادی بر رضایت زناشویی دارد. کیفیت رابطه زوجین به‌طور پیوسته و معنادار با رضایت زناشویی رابطه دارد و زوجین در سایه برآورده‌شدن نیازهای روان‌شناختی بنیادی خود شامل نیاز به خودمختاری، شایستگی و ارتباط، رابطه خود را به شکوفایی رسانده و از این طریق، از زندگی مشترک خود احساس رضایت می‌کنند.

مقدمه

(۲۰۱۸)، بلکه تاثیر معناداری بر سلامت روانی آن‌ها نیز دارد که به‌طور قابل توجهی به کیفیت و موفقیت ازدواج وابسته است (جیس و مرکریدیس، ۲۰۲۱). در دنیای پیچیده روابط انسانی، هیچ ارتباطی به اندازه ازدواج عمیق و پایدار نیست. ازدواج، اتحادی است که از هم‌نشینی ساده فراتر می‌رود تا زندگی‌ها، رویاها و احساسات را با هم پیوند دهد. یکی از ابعاد این اتحاد، رضایت زناشویی^۱ است.

ازدواج به‌عنوان پیش‌نویس اساسی برای همه اشکال جوامع انسانی، در ساخت جوامع آرمانی، حفظ بقای نسل، تقویت ارتباطات بین‌نسلی و انتقال دانش به نسل‌های آینده بسیار حیاتی است (جین، ۲۰۱۹). این رویداد کلیدی در زندگی انسانی نه‌تنها تاثیر معناداری بر روحیه زندگی زوجین دارد (لی و همکاران، ۲۰۲۰) و تعیین‌کننده حیاتی سلامت جسمانی و حتی مرگ‌ومیر آن‌ها است (ونگ و همکاران،

^۱ marital satisfaction

اجتماعی قوی با دوستان و اعضای خانواده‌ای دارد که مراقب وی هستند و او به آن‌ها اهمیت می‌دهد. خودمختاری نیز اشاره به این احساس دارد که فرد انتخاب می‌کند و تحت سلطه دستورات و فشارهای ناخواسته نیست (ریو، ۲۰۰۵). این نیازها تنها هوی‌وهوس نیستند، بلکه جنبه‌های جدایی‌ناپذیر شکوفایی انسان هستند که بر انگیزه، رفاه و رضایت کلی از زندگی تاثیر می‌گذارند (ریان و دسی، ۲۰۱۷). در صورتی که این نیازها برآورده شوند، احساس اعتماد به نفس و خودارزشمندی در فرد شکل می‌گیرد؛ اما، در صورت ممانعت و عدم برآورده‌شدن آن‌ها، فرد ادراکی شکننده، منفی، بیگانه و انتقادآمیز از خود پرورش خواهد داد (خلیلی‌خضربادی و همکاران، ۲۰۲۲).

در حوزه ازدواج، برآورده‌شدن این نیازها اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. رضایت زناشویی که اغلب به‌عنوان ارزیابی ذهنی کیفیت کلی رابطه توصیف می‌شود، به‌طور پیچیده‌ای با برآورده‌شدن این نیازها درهم‌تنیده است. با این حال، تعامل پویا بین نیازهای روان‌شناختی بنیادی و رضایت زناشویی، یک تعامل خطی نیست. عوامل متعددی می‌توانند این تعامل را هموار کنند. مفهوم شکوفایی زوجی^۵ یکی از عواملی است که می‌تواند در این میان نقش‌آفرینی کند. این مفهوم ساختاری چندوجهی است که پا را از رضایت صرف فراتر گذاشته و رفاه و رشد همه‌جانبه هر دو شریک را در برمی‌گیرد. شکوفایی زوجی، به عمق جوهر یک رابطه پررونق پرداخته که جنبه‌های رشد متقابل، اهداف مشترک و طنین عاطفی را در برمی‌گیرد. این مفهوم به‌عنوان پلی بین برآورده‌شدن نیازهای روان‌شناختی بنیادی و کیفیت رابطه زناشویی عمل می‌کند و حکم یک واسطه را در شبکه پیچیده ارتباطات دارد (سانری و همکاران، ۲۰۲۱).

فاورز و اوونز (۲۰۱۰) نشان داده‌اند که ازدواج شکوفا با فعالیت‌های معنادار زوجینی مشخص می‌شود که تنها به‌دنبال رضایت نیستند، بلکه به‌دنبال دستیابی به درک، رشد و بیان مثبت خود هستند. به‌طوری‌که، زوجین به‌صورت کامل به ارزش‌ها و اصول خود احترام می‌گذارند، علایق مشترکی دارند، به یکدیگر متعهد هستند، تصمیم به باقی‌ماندن با یکدیگر گرفته‌اند و تحت هر شرایطی با هم همکاری می‌کنند (هاشمی گلمهر و همکاران، ۲۰۲۰). پژوهش‌های متعددی رابطه نیازهای روان‌شناختی بنیادی، کیفیت رابطه زناشویی، رضایت زناشویی و شکوفایی زوجی را با عوامل متعددی بررسی کرده‌اند.

برای مثال، ونگ و ژائو (۲۰۲۳) نشان دادند فایبینگ شریک عاطفی^۸ که به‌معنای بی‌محلی کردن به او در حین تعاملات رودررو، با استفاده از تلفن همراه هوشمند است (سان و سمپ، ۲۰۲۲)، می‌تواند

رضایت زناشویی یک جنبه حیاتی از رابطه زوجین است که بر سلامت کلی و کیفیت زندگی آن‌ها تاثیرگذار است. درک عوامل موثر بر رضایت زناشویی، برای ترویج روابط سالم و شکوفا امری ضروری است (توکل و همکاران، ۲۰۱۶). به‌طور حتم می‌توان گفت مرکز ثقل خانواده، زن و مرد در قالب زوج است. ارتباط و رضایت زوجین از زندگی زناشویی، اساسی‌ترین عامل حفظ و سلامت خانواده و به‌تبع آن، جامعه است (سیفی و تقوی، ۲۰۲۰). رضایت زناشویی یک وضعیت ذهنی است که به‌طور خودکار دست‌یافتنی نیست، بلکه نیازمند تلاش‌های مداوم زوجین برای تحقق آن است، به‌ویژه در سال‌های اولیه ازدواج؛ زیرا در این مرحله، رضایت زناشویی از ثبات لازم برخوردار نیست و می‌تواند به‌آسانی متزلزل شود.

پایداری رابطه زناشویی و ساختار خانواده، وابسته به کیفیت رابطه زناشویی^۱ است. کیفیت رابطه زناشویی پیش‌بینی‌کننده خوبی برای خوشبختی و سلامت است (روبلز و همکاران، ۲۰۱۴؛ میلر و همکاران، ۲۰۱۳). این مفهوم ماحصل تعامل بین زوجین است و به ویژگی‌های هر یک از آن‌ها بستگی دارد و نقشی اساسی در ارزیابی کلی کیفیت زندگی زوجین دارد. عدم دستیابی به رابطه زناشویی با کیفیت نه‌تنها سلامت روانی زوجین را تهدید می‌کند، بلکه برای بقای خانواده هم یک تهدید جدی محسوب می‌شود (سایه‌میری و همکاران، ۲۰۲۰)؛ درحالی‌که، کیفیت رابطه زناشویی می‌تواند سطوح بالای رفاه روانی و امید به زندگی را تبیین کند (نریمانی و همکاران، ۲۰۲۳؛ یوستانداگ و زسنیرچی، ۲۰۱۶). از شاخص‌های زیادی به‌عنوان معیار کیفیت رابطه زناشویی استفاده شده است. برخی از این شاخص‌ها عبارت‌اند از: خشنودی از ازدواج، سپری کردن زمان زیاد با یکدیگر، مدیریت و حل تعارضات، پیش‌بینی احتمال جدایی زوج از یکدیگر و فراوانی اختلاف میان زوج (خجسته مهر و همکاران، ۲۰۱۵).

در همین راستا، یکی از عواملی که برای ایجاد رابطه سالم و رضایت‌بخش بسیار مهم است، درک و برآوردن نیازهای عاطفی زوجین توسط یکدیگر است. یکی از نظریه‌های برجسته که این نیازها را روشن می‌سازد، نظریه نیازهای روان‌شناختی بنیادی^۲ است که در چارچوب گسترده‌تر نظریه خودتعیین‌گری^۳ قرار می‌گیرد (ونستینکیست و همکاران، ۲۰۲۰). نظریه خودتعیین‌گری یک نظریه شخصیتی انسانی است و بهترین نقش آن، معرفی سه نوع نیاز روان‌شناختی بنیادی شامل شایستگی^۴، ارتباط^۵ و خودمختاری^۶ است. شایستگی، اشاره به این احساس دارد که فرد سودمند است و قادر است چالش‌ها را مدیریت کند. ارتباط، اشاره به این احساس دارد که فرد روابط

⁵ relatedness

⁶ autonomy

⁷ couple flourishing

⁸ partner phubbing

¹ marital quality

² basic psychological needs

³ self-determination theory

⁴ competence

آن‌ها کمتر از ۵ سال، ۶۰ نفر (۲۴ درصد) ۶ تا ۱۰ سال، ۳۳ نفر (۱۳ درصد) ۱۱ تا ۱۵ سال، ۲۰ نفر (۸ درصد) ۱۶ تا ۲۰ سال و ۲۲ نفر (۱۱ درصد) بیشتر از ۲۰ سال گذشته بود.

ابزار سنجش

پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ^۲: این مقیاس ۴۷ ماده‌ای که توسط اولسون و همکاران (۱۹۸۹) ارائه شد، به منظور اندازه‌گیری رضایت زناشویی مورد استفاده قرار می‌گیرد. این پرسشنامه شامل ۱۲ خرده‌مقیاس پاسخ قراردادی، رضایت زناشویی، موضوعات شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت‌های اوقات فراغت، روابط جنسی، فرزندپروری، بستگان و دوستان، نقش‌های برابری مرد و زن و جهت‌گیری عقیدتی است. گویه‌های این پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت پنج درجه‌ای (از ۰ = کاملاً موافقم تا ۴ = کاملاً مخالفم) نمره‌گذاری می‌شوند. بدین ترتیب، آزمودنی بر حسب میزان موافقت خود یکی از گزینه‌ها را علامت می‌زند. گزینه نظری ندارم زمانی است که آزمودنی نداند چه پاسخی به سوال خاصی بدهد و از آزمودنی خواسته می‌شود تا حد امکان از این گزینه استفاده نکند. سوالات ۴، ۶، ۸، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۵، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۵، ۴۶ و ۴۷ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند و با نمره مابقی سوالات جمع می‌شوند. حداقل و حداکثر نمره به ترتیب برابر با ۰ و ۱۸۸ است. نمره بالاتر نشان‌دهنده رضایت زناشویی بیشتر است (قلی‌زاده و همکاران، ۲۰۱۰). در پژوهش هنرمندزاد و همکاران (۲۰۲۳)، پایایی این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۹۲ گزارش شد. همچنین، ضریب همبستگی آن با پرسشنامه رضایت خانوادگی از ۰/۴۱ تا ۰/۶۱ به دست آمد که نشان‌دهنده روایی سازه آن است. در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس برابر با ۰/۸۶ محاسبه شد.

پرسشنامه شکوفایی زوجی^۳: این پرسشنامه که توسط سانری و همکاران (۲۰۲۱) طراحی شد، دارای ۱۶ سوال به منظور ارزیابی احساس بالندگی و شکوفایی زوجین است. این مقیاس بر اساس طیف لیکرت هفت درجه‌ای (از ۱ = خسته‌کننده تا ۷ = رضایت‌بخش) نمره‌گذاری می‌شود. حداقل و حداکثر نمره به ترتیب برابر با ۱۶ و ۱۱۲ است. نمرات بالاتر نشان‌دهنده احساس بالندگی و شکوفایی زوجی بیشتر است. در مطالعه سانری و همکاران (۲۰۲۱)، پایایی این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۹۷ گزارش شد. همچنین، در پژوهش رضائی و همکاران (۲۰۲۳) ضریب آلفای کرونباخ این مقیاس برابر با ۰/۹۷ به دست آمد. روایی همگرایی آن نیز

موجب بداخلاقی در شریک عاطفی شود و رضایت زناشویی را کاهش دهد. در مطالعه لاورنس و همکاران (۲۰۱۹) مشخص شد کسانی که در ازدواج خود خوشحال نیستند، به میزان مساوی یا بدتر، در مقایسه با کسانی که هیچ‌گاه ازدواج نکرده‌اند، طلاق گرفته‌اند، جدا یا بیوه شده‌اند، با ریسک سلامت و مرگ روبرو هستند. همچنین، زیو و گادیش (۲۰۱۰) دریافتند که توانایی استفاده از شوخ‌طبعی و ابراز محبت ممکن است منجر به رضایت زناشویی بالاتر نسبت به حالتی شود که در طول تعارض فقدان شوخ‌طبعی یا ابراز محبت مشاهده می‌شود. جمالی و همکاران (۲۰۲۱) نیز در پژوهشی نتیجه گرفتند که قدرت ایگو^۱ رابطه بین نیازهای روان‌شناختی بنیادی و کیفیت رابطه زناشویی را به صورت مثبت و معنادار میانجی‌گری می‌کند.

با توجه به آنچه پیش‌تر ذکر شد، روابط بین رضایت زناشویی با کیفیت رابطه زناشویی و متغیرهای متعددی مورد بررسی قرار گرفته است، اما آنچه به قدر کافی انجام نشده است، بررسی روابط بین رضایت زناشویی با متغیرهای عمقی‌تری مانند نیازهای روان‌شناختی بنیادی و شکوفایی زوجی است. به همین دلیل، پژوهش حاضر با هدف دستیابی به بینشی عمیق‌تر و ترویج روابط زناشویی سالم‌تر و رضایت‌بخش‌تر با در نظر گرفتن نقش میانجی شکوفایی زوجی به دنبال پاسخی برای این سوال است که آیا بین برآورده شدن نیازهای روان‌شناختی بنیادی و کیفیت رابطه زناشویی با رضایت زناشویی با در نظر گرفتن نقش میانجی شکوفایی زوجی رابطه‌ای وجود دارد یا خیر؟

روش

طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان

روش پژوهش حاضر کمی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری شامل معلمان شهر زنجان بود که در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ شاغل به کار بودند. از این میان، تعداد ۲۵۰ نفر با توجه به ملاک‌های ورود به پژوهش به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. با توجه به یافته‌های جمعیت‌شناختی، ۱۵۸ نفر (۶۴ درصد) شرکت‌کنندگان را زنان و ۹۲ نفر (۳۶ درصد) آن‌ها را مردان تشکیل داده بودند. همچنین، ۳۰ نفر (۱۲ درصد) شرکت‌کنندگان ۱۸ تا ۲۵ سال، ۱۳۳ نفر (۵۲ درصد) ۲۶ تا ۳۵ سال، ۶۳ نفر (۲۵ درصد) ۳۶ تا ۴۵ سال و ۲۴ نفر (۱۱ درصد) بالاتر از ۴۶ سال سن داشتند. افزون بر این، تحصیلات ۳۵ نفر (۱۴ درصد) شرکت‌کنندگان فوق دیپلم، ۱۳۷ نفر (۵۳ درصد) لیسانس، ۶۷ نفر (۲۷ درصد) فوق لیسانس و ۱۱ نفر (۶ درصد) دکتری بود. به علاوه، از زمان ازدواج ۱۱۵ نفر (۴۴ درصد)

³ Couple Flourishing Measure

¹ ego

² Enriching and Nurturing Relationship Issues, Communication, and Happiness

پرسشنامه از ۱۴ گویه و ۳ خرده‌مقیاس توافق (۶ سوال)، رضایت (۵ سوال) و انسجام (۳ سوال) تشکیل شده است که در مجموع، نمره کیفیت رابطه زناشویی را نشان می‌دهند. نمره‌گذاری این پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت شش نقطه‌ای (از ۰ = همیشه اختلاف داریم تا ۵ = همیشه توافق داریم) انجام می‌شود. نمرات بالا نشان‌دهنده کیفیت رابطه زناشویی بالاتر است. در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه برابر با ۰/۷۷ محاسبه شد.

شیوه اجرا

نخست، از دانشگاه محقق اردبیلی مجوز و معرفی‌نامه اخذ گردید و پس از ارائه به اداره آموزش و پرورش شهر زنجان، لیست و شماره تماس معلمان شهر زنجان دریافت شد. پرسشنامه‌ها ابتدا در سایت پرس‌لاین آماده شد و سپس، به‌صورت لینک در اختیار معلمان جهت پاسخ‌دهی قرار گرفت. پس از استخراج داده‌ها و حذف پرسشنامه‌های ناقص و داده‌های پرت، تحلیل داده‌های ۲۵۰ پرسشنامه با استفاده از روش‌های تحلیل مسیر و همبستگی انجام شد تا روابط بین نیازهای روان‌شناختی بنیادی، کیفیت رابطه زناشویی و رضایت زناشویی بررسی شود. تحلیل مسیر، به‌ویژه برای ارزیابی نقش میانجی شکوفایی زوجی در ارتباط بین متغیرهای مورد نظر به کار گرفته شد. تمامی تحلیل‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای لیزرل^۲ و SPSS نسخه ۲۴ انجام شد و سطح معناداری برای آزمون‌ها برابر با $p < ۰/۰۱$ در نظر گرفته شد.

نتایج

در جدول ۱ شاخص‌های توصیفی شامل حداقل نمره، حداکثر نمره، میانگین، انحراف استاندارد، کجی و کشیدگی متغیرهای پژوهش ارائه شده است.

با پرسشنامه پاسخگویی ادراک‌شده به میزان همبستگی برابر با ۰/۷۹ و روایی واگرایی آن با عدم حساسیت ادراک‌شده به میزان همبستگی برابر با ۰/۷۲ گزارش شد. به‌علاوه، روایی صوری این آزمون با نظر متخصصان بررسی و مورد تایید قرار گرفت. در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس برابر با ۰/۸۳ محاسبه شد.

پرسشنامه نیازهای بنیادی روان‌شناختی در ارتباطات^۱: این پرسشنامه توسط لاگاردیا و همکاران (۲۰۰۰) طراحی شد. این مقیاس دارای ۲۱ ماده است که برای اندازه‌گیری نیازهای روان‌شناختی استفاده می‌شود. این پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت هفت درجه‌ای (از ۱ = اصلاً درست نیست تا ۷ = بسیار درست است) نمره‌گذاری می‌شود. این ابزار شامل ۳ خرده‌مقیاس خودمختاری (سوالات ۱، ۴، ۸، ۱۱، ۱۴، ۱۷ و ۲۰)، شایستگی (سوالات ۳، ۵، ۱۰، ۱۵ و ۱۹) و ارتباط (سوالات ۲، ۶، ۷، ۹، ۱۲، ۱۶، ۱۸ و ۲۱) است. سوالات ۳، ۴، ۷، ۱۱، ۱۵، ۱۶، ۱۸، ۱۹ و ۲۰ به‌صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند و با نمره مابقی سوالات جمع می‌شوند. حداقل و حداکثر نمره به‌ترتیب برابر با ۲۱ و ۱۴۷ است. در مطالعه لاگاردیا و همکاران (۲۰۰۰)، ضرایب پایایی حاصل از اجرای آن روی پدر، مادر، دوستان و شریک رومانتیک به‌ترتیب برابر با ۰/۹۱، ۰/۹۱، ۰/۹۱ و ۰/۹۱ گزارش شد. روایی این پرسشنامه در پژوهش‌های انجام‌شده مطلوب نشان داده شده است. خوارزمی و همکاران (۲۰۱۳) روایی ملاکی این پرسشنامه را برابر با ۰/۷۳ گزارش کردند. همچنین، ضریب آلفای کرونباخ آن بر روی نمونه‌های مدیران و دانشجویان ایرانی بین ۰/۷۶ تا ۰/۷۹ متغیر بود (مهری و همکاران، ۲۰۱۲). در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس برابر با ۰/۷۸ محاسبه شد.

پرسشنامه کیفیت رابطه زناشویی: فرم تجدیدنظرشده این پرسشنامه توسط باسی و همکاران (۱۹۹۵) ساخته شده است که به‌منظور سنجش میزان کیفیت روابط زناشویی به کار می‌رود. این

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	حداقل نمره	حداکثر نمره	میانگین	انحراف استاندارد	کجی	کشیدگی
شکوفایی زوجی	۳۵	۱۱۲	۷۱/۷۷	۲۴/۸۹	-۰/۵۹	-۰/۶۹
خودمختاری	۱۶	۴۹	۳۱/۳۴	۷/۲۷	-۰/۳۴	۰/۹۵
شایستگی	۲۱	۴۰	۲۶/۲۷	۵/۷۶	-۰/۳۰	۰/۲۲
ارتباط	۱۸	۵۵	۳۶/۹۰	۷/۰۵	-۰/۰۱	-۰/۱۹
رضایت زناشویی	۲۳	۵۹	۳۵/۱۲	۷	-۰/۴۱	۰/۳۷
توافق	۸	۲۸	۱۱/۶۸	۷/۵۹	۰/۱۶	-۰/۰۲
رضایت	۱۱	۲۵	۱۵/۲۱	۷/۱۸	۰/۱۱	-۰/۵۲
انسجام	۱	۱۳	۶/۶۵	۴/۵۰	۰/۹۵	-۰/۳۵
نیازهای روان‌شناختی بنیادی (کل)	۵۵	۱۳۶	۹۴/۵۱	۱۶/۶۳	۰/۶۲	-۰/۵۵
کیفیت رابطه زناشویی (کل)	۲۰	۶۸	۲۸/۵۴	۱۷/۹۵	۰/۶۱	۰/۵۳

^۲ Linear Structural Relations (LISREL)

^۱ Basic psychological needs

قرار دارد. بنابراین، با توجه به مقادیر به‌دست‌آمده، مفروضه نرمال بودن توزیع داده‌های پژوهش رعایت شده است. در ادامه، در جدول ۲ ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش ارائه شده است.

برای بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها، از شاخص‌های کجی و کشیدگی استفاده شد. همان‌گونه که نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد، مقادیر کجی و کشیدگی تمامی متغیرهای پژوهش در دامنه $+2$ تا -2

جدول ۲: ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱. شکوفایی زوجی										
۲. خودمختاری	۰/۱۹**									
۳. شایستگی	۰/۲۵**	۰/۵۶**								
۴. ارتباط	۰/۲۹**	۰/۵۴**	۰/۵۰**							
۵. رضایت زناشویی	۰/۳۶**	۰/۳۷**	۰/۳۹**	۰/۳۲**						
۶. توافق	۰/۱۸**	۰/۱۵**	۰/۲۷**	۰/۱۹**	۰/۳۶**					
۷. رضایت	۰/۱۶**	۰/۲۴**	۰/۲۷**	۰/۳۰**	۰/۳۸**	۰/۷۸**				
۸. انسجام	۰/۱۴*	۰/۲۱**	۰/۲۳**	۰/۲۶**	۰/۴۰**	۰/۷۹**	۰/۷۶**			
۹. نیازهای روان‌شناختی بنیادی (کل)	۰/۱۳*	۰/۸۵**	۰/۸۰**	۰/۸۲**	۰/۲۲**	۰/۲۰**	۰/۳۱**	۰/۲۱**		
۱۰. کیفیت رابطه زناشویی (کل)	۰/۱۸**	۰/۱۳*	۰/۲۶**	۰/۱۵**	۰/۸۰**	۰/۸۱**	۰/۸۴**	۰/۷۵**	۰/۷۷**	

** $p < 0.01$ و * $p < 0.05$

رابطه زناشویی، نمره افراد در شکوفایی زوجی و رضایت زناشویی افزایش یافته است. بیشترین همبستگی، مربوط به رابطه بین انسجام و رضایت زناشویی ($r = 0.40$ و $p < 0.01$) و کمترین آن، مربوط به رابطه بین انسجام و شکوفایی زوجی ($r = 0.14$ و $p < 0.05$) است.

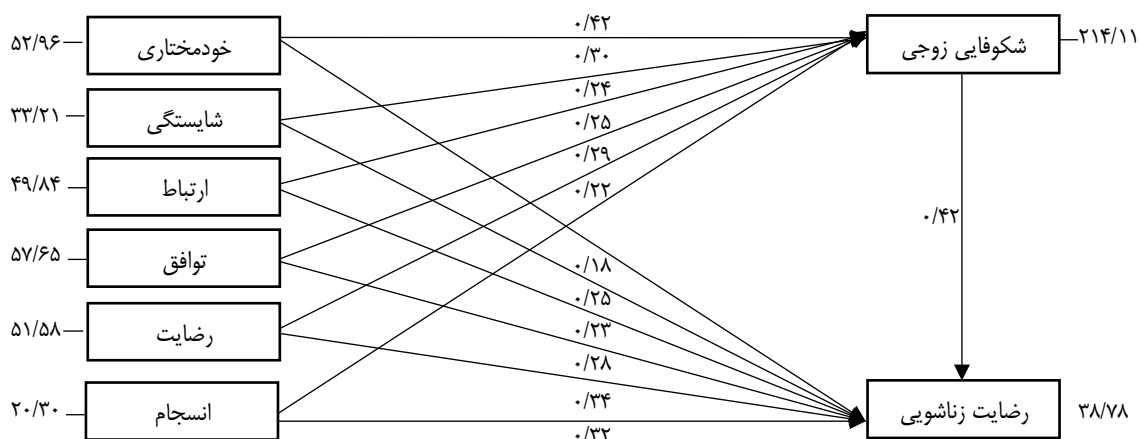
همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، ضرایب همبستگی بین ابعاد نیازهای روان‌شناختی بنیادی (خودمختاری، شایستگی و ارتباط)، ابعاد کیفیت رابطه زناشویی (توافق، رضایت و انسجام)، شکوفایی زوجی و رضایت زناشویی معنادار است ($p < 0.01$). به عبارتی، با افزایش نمرات در ابعاد نیازهای روان‌شناختی بنیادی و ابعاد کیفیت

جدول ۳: شاخص‌های برازش مدل نظری

شاخص‌های برازش	X^2	df	X^2/df	NFI	SRMR	TLI	CFI	RMSEA
مقادیر به‌دست‌آمده	۸۹/۱۰	۳۷	۲/۴۰	۰/۹۳	۰/۰۶۲	۰/۹۵	۰/۹۵	۰/۰۶۹

نرم‌افزار لیزرل و روش تحلیل مسیر استفاده شد. نتایج به‌دست‌آمده نشان داد که شاخص‌های برازش تحلیل مسیر از برازش کلی مدل مورد نظر حکایت دارد. شاخص‌های برازش مدل نظری در جدول ۳ ارائه شده است.

در ادامه، با توجه به رعایت مفروضه‌های خطی بودن رابطه بین متغیرها، نرمال بودن چندمتغیره، عدم وجود هم‌خطی شدید، استقلال خطاها و کفایت حجم نمونه (کالین، ۲۰۱۶)، به‌منظور بررسی آزمون مدل مورد نظر، یعنی رابطه نیازهای روان‌شناختی بنیادی و کیفیت رابطه زناشویی با رضایت زناشویی با میانجی‌گری شکوفایی زوجی از

شکل ۱: الگوی پژوهش حاضر همراه با ضرایب استاندارد

متغیر ملاک (رضایت زناشویی) پرداخته شده است. شکل ۱ الگوی پژوهش حاضر همراه با ضرایب استاندارد مسیرها را نشان می‌دهد. همان‌طور که در شکل ۱ مشاهده می‌شود، ضرایب تمامی مسیرها معنادار است. رابطه مستقیم ابعاد نیازهای روان‌شناختی بنیادی و کیفیت رابطه زناشویی حاکی از تاثیر مستقیم این متغیرها بر رضایت زناشویی دارد. علاوه بر این، یک فرض زیربنایی الگوی فعلی، وجود مسیرهای غیرمستقیم واسطه‌ای است که در جدول ۴ مشاهده می‌شود.

جدول ۴: اثرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای پژوهش

متغیر	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	t
شکوفایی زوجی			
خودمختاری	۰/۴۲	-	۱۰/۶۷۹
شایستگی	۰/۳۰	-	۷/۵۱۲
ارتباط	۰/۲۴	-	۴/۶۶۱
توافق	۰/۲۵	-	۵/۲۰۹
رضایت	۰/۲۹	-	۶/۸۷۹
انسجام	۰/۲۲	-	۳/۴۷۲
رضایت زناشویی			
خودمختاری	۰/۱۸	-	۲/۳۳۷
شایستگی	۰/۲۵	-	۵/۲۰۹
ارتباط	۰/۲۳	-	۵/۰۸۵
توافق	۰/۲۸	-	۶/۱۲۹
رضایت	۰/۳۴	-	۸/۸۶۳
انسجام	۰/۳۲	-	۸/۰۲۹
کیفیت زناشویی	۰/۴۲	-	۱۰/۶۷۹
رضایت زناشویی از طریق شکوفایی زوجی			
خودمختاری	-	۰/۰۱	۰/۰۴۷
شایستگی	-	۰/۱۲	۱/۱۹۰
ارتباط	-	۰/۳۹	۹/۶۸۷
توافق	-	۰/۱۰	۱/۰۳۲
رضایت	-	۰/۱۲	۱/۱۹۰
انسجام	-	۰/۰۹	۰/۸۹۰

در ادامه، به منظور بررسی نقش میانجی شکوفایی زوجی از روش بوت‌استرپ استفاده شد. نتایج روش بوت‌استرپ در جدول ۵ ارائه شده است.

زمانی که تعداد نمونه چندان زیاد نباشد، از روش بوت‌استرپ به‌عنوان قوی‌ترین و منطقی‌ترین روش برای دستیابی به اثرات غیرمستقیم استفاده می‌شود. سطح اطمینان ۹۵ درصد و تعداد نمونه‌گیری مجدد ۱۰۰۰ بار است. در این روش، در صورتی که حد بالا و پایین هر دو مثبت یا منفی باشند و صفر بین این دو حد قرار نگیرد، مسیر غیرمستقیم معنادار خواهد بود (پریچر و هیز، ۲۰۰۴). همان‌طور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود، نقش میانجی شکوفایی زوجی در خصوص رابطه بین متغیر ارتباط با رضایت زناشویی معنادار است.

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، شاخص‌های برازش CFI، NFI و RMSEA مقادیر مناسبی دارند که نشان از برازش مطلوب مدل نظری است. به‌عبارتی، نتایج نشان داد شکوفایی زوجی نقش میانجی معنادار در رابطه بین نیازهای روان‌شناختی بنیادی و کیفیت رابطه زناشویی با رضایت زناشویی دارد. در ادامه، به بررسی اثرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای برون‌زاد (نیازهای روان‌شناختی بنیادی و کیفیت رابطه زناشویی) بر متغیر میانجی (شکوفایی زوجی) و

همان‌طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، ضریب رگرسیون اثر مستقیم ابعاد نیازهای روان‌شناختی بنیادی شامل خودمختاری (۰/۱۸)، شایستگی (۰/۲۵) و ارتباط (۰/۲۳) بر رضایت زناشویی معنادار است ($p < 0/01$). همچنین، ضریب رگرسیون ابعاد کیفیت رابطه زناشویی شامل توافق (۰/۲۸)، رضایت (۰/۳۴) و انسجام (۰/۳۲) بر رضایت زناشویی معنادار است ($p < 0/01$). افزون بر این، ضریب رگرسیون اثر مستقیم شکوفایی زوجی بر رضایت زناشویی (۰/۴۲) معنادار است ($p < 0/01$). به‌علاوه، ضریب رگرسیون اثر غیرمستقیم ابعاد نیازهای روان‌شناختی بنیادی تنها برای ارتباط (۰/۳۹) معنادار است. با این حال، ضریب رگرسیون اثر غیرمستقیم ابعاد کیفیت رابطه زناشویی به‌واسطه شکوفایی زوجی بر رضایت زناشویی معنادار نیست.

جدول ۵: نتایج بوت‌استرپ

مقدار احتمال	سطح اطمینان ۰/۹۵		مسیرهای غیرمستقیم
	حد بالا	حد پایین	
۰/۹۶۲	۰/۴۲۶	-۰/۴۰۶	خودمختاری ← شکوفایی زوجی ← رضایت زناشویی
۰/۲۳۴	۰/۲۴۳	-۰/۰۰۳	شایستگی ← شکوفایی زوجی ← رضایت زناشویی
۰/۰۰۱	۰/۴۶۸	۰/۳۱۲	ارتباط ← شکوفایی زوجی ← رضایت زناشویی
۰/۳۰۲	۰/۲۹۱	-۰/۰۹۱	توافق ← شکوفایی زوجی ← رضایت زناشویی
۰/۲۳۴	۰/۲۴۳	-۰/۰۰۳	رضایت ← شکوفایی زوجی ← رضایت زناشویی
۰/۳۷۴	۰/۲۸۸	-۰/۱۰۸	انسجام ← شکوفایی زوجی ← رضایت زناشویی

بحث

هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش میانجی شکوفایی زوجی در رابطه بین برآورده شدن نیازهای روان‌شناختی بنیادی و کیفیت رابطه زناشویی با رضایت زناشویی بود. نتایج پژوهش نشان داد که مولفه‌های نیازهای روان‌شناختی بنیادی شامل نیاز به خودمختاری، شایستگی و ارتباط با نمره کل رضایت زناشویی دارای همبستگی مثبت و معنادار هستند. به این صورت که با افزایش برآورده شدن نیاز به خودمختاری، شایستگی و ارتباط در زوجین، میزان رضایت زناشویی آن‌ها نیز افزایش می‌یابد. در تبیین احتمالی این یافته می‌توان گفت در ازدواج، میزان سلامت روانی، برآورده شدن نیازهای اساسی و ویژگی‌های شخصیتی تاثیر زیادی بر رضایت زناشویی دارد. برآورده شدن نیازهای روان‌شناختی بنیادی با بهزیستی و رضایت زناشویی رابطه مثبت دارد. این نتیجه حاکی از اهمیت احساس برآورده شدن این سه نیاز (خودمختاری، شایستگی و ارتباط) در رابطه زوجین است. در واقع، هر چه رابطه زوجین نزدیک‌تر و صمیمانه‌تر باشد، آن‌ها احساس رضایت بیشتری از زندگی زناشویی خود می‌کنند. برآورده شدن نیاز به خودمختاری به احساس رضایت بیشتری در زندگی زناشویی منجر می‌شود.

این یافته با نتایج پژوهش‌های ونگ و ژائو (۲۰۲۳)، سان و سمپ (۲۰۲۲)، لاورنس و همکاران (۲۰۱۹) و زیو و گادیش (۲۰۱۰) همسو است. در مطالعات پیشین، غلامزاده و همکاران (۲۰۰۹) به این نتیجه رسیدند که زوجین به دلیل نداشتن مهارت‌های ارتباطی خوب، طی سالیان سال با کمترین رضایت زناشویی در کنار هم زندگی می‌کنند و مشکل خود را با جنبه‌های دیگری مانند مسائل جنسی، مالی و غیره مرتبط می‌دانند؛ درحالی‌که، ریشه اصلی مشکلات زناشویی در عدم برقراری ارتباط موثر است. به‌طور کلی، طبق نظریه خودتعیین‌گری می‌توان گفت تا زمانی که نیازهای روان‌شناختی بنیادی در شخص برآورده نشود، آن میزان از سلامت روانی که لازمه رضایت زناشویی است، محقق نخواهد شد.

حجازی و همکاران (۲۰۱۵) به این نتیجه رسیدند که اگرچه خودمختاری و شایستگی واسطه‌های مهمی در رضایت زناشویی هستند، اما ارتباط موثر به‌عنوان قوی‌ترین واسطه، اشاره به این موضوع

دارد که برآورده شدن نیازهای روان‌شناختی بنیادی به‌طور ویژه‌ای برای کارکردهای رابطه و بهزیستی اهمیت دارد. نتایج پژوهش گویای این است که نیاز به شایستگی، نیاز به خودمختاری و تا حدودی نیاز به ارتباط، رابطه معناداری با رضایت زناشویی دارند. نیاز به خودمختاری و شایستگی، به‌عنوان متغیرهای کلیدی در پیش‌بینی انگیزش درونی، سلامت روانی و بهداشت در مابقی زمینه‌ها، مانند ورزش و کار نیز شناخته شده‌اند.

همچنین، پژوهش‌هایی با طرح‌های مقطعی و طولی ثابت کرده‌اند که کیفیت رابطه زناشویی به‌طور پیوسته و معنادار با رضایت زناشویی رابطه دارد (گاتمن و گاتمن، ۲۰۱۵). نتایج این پژوهش‌ها حاکی از آن است که زوج‌های ناشاد، از فقدان مهارت‌هایی رنج می‌برند که مانع توانایی آن‌ها در برقراری ارتباط موثر می‌شود. نتایج به‌طور ویژه نشان می‌دهند زوج‌هایی که مهارت‌های لازم برای تنظیم ابراز عاطفی و ارتباط موثر را کسب ننموده‌اند، در تعارضات دفاعی برخورد کرده و یا کناره‌گیری می‌کنند و چنین رفتارهایی به نوبه خود، نارضایتی و زوال رابطه زناشویی را به دنبال دارد. همچنین، دریافتند زوج‌های درمانده نسبت به زوج‌های غیردرمانده، ارتباط سازنده دوسویه کمتر، کناره‌گیری از ارتباط و تعارض بیشتری را گزارش می‌کنند. یافته‌های آن‌ها نشان داده‌اند کسانی که در رابطه صمیمانه خود با همسر موفق می‌شوند، از مهارت‌های ویژه‌ای مانند برقراری ارتباط موثر برخوردار هستند و ارتباط کلامی مثبت به‌طور همزمان همبستگی مثبتی با رضایت زناشویی دارد و ارتباط منفی، نشانه و آغاز آشفته‌گی زوجین است.

برآورده شدن نیازهای روان‌شناختی بنیادی زمینه‌ساز رشد، سلامت روان و رضایت فردی و بین‌فردی است. هنگامی که این نیازها در بستر رابطه زناشویی برآورده می‌شوند، افراد احساس ارزشمندی، امنیت عاطفی و تعلق خاطر بیشتری می‌کنند که به نوبه خود، می‌تواند به افزایش کیفیت رابطه و شکوفایی زوجی منجر شود. در خصوص نقش میانجی شکوفایی زوجی می‌توان گفت هدف اصلی ازدواج، رشد و خودشکوفایی است. ازدواج علاوه بر نیازهای فیزیولوژیکی مرتبط با

از جمله محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به محدودیت‌های مربوط به ابزار پژوهش اشاره کرد؛ به گونه‌ای که ابزارهای مورد استفاده، گرچه دارای اعتبار و روایی مطلوبی بودند، اما به دلیل خودگزارشی بودن، ممکن است تحت تاثیر سوگیری پاسخ‌دهی قرار گرفته باشند. همچنین، روش پژوهش که از نوع همبستگی و مقطعی بود، امکان استنتاج روابط علی را محدود می‌سازد. در شیوه اجرا نیز، محدودیت‌هایی مانند انتخاب نمونه به شیوه در دسترس و انجام پژوهش در یک بافت فرهنگی خاص، تعمیم‌پذیری نتایج را کاهش می‌دهد. برای کاهش این محدودیت‌ها، پژوهشگر تلاش کرده است تا با استفاده از ابزارهای استاندارد و تاییدشده، افزایش حجم نمونه، کنترل شرایط اجرای پرسشنامه و ارائه توضیحات کامل به شرکت‌کنندگان جهت پاسخ‌گویی صادقانه، دقت و اعتبار یافته‌ها را افزایش دهد. پیشنهاد می‌گردد در پژوهش‌های آینده نمونه‌های مختلف مورد بررسی قرار گیرند. همچنین، پیشنهاد می‌شود کاربرد انواع مداخلات برای بهبود وضعیت معلمان از این حیث صورت گیرد.

بقا و ادامه نسل، با نیازهای روان‌شناختی بنیادی نیز ارتباط دارد. زوجین در سایه برآورده‌شدن نیازهای روان‌شناختی بنیادی خود، شامل نیاز به خودمختاری، شایستگی و ارتباط، رابطه خود را به شکوفایی رسانده و از این طریق، از زندگی مشترک خود احساس رضایت می‌کنند. شکوفایی زوجی تنها به معنای شادی، رضایت و سازگاری نیست، بلکه رابطه شکوفا به‌عنوان رابطه‌ای که از نظر عاطفی برای زوجین حیاتی است، شناخته می‌شود و معانی دیگری مانند صمیمیت، رشد، تاب‌آوری، تجربه مثبت و تعادل پویا در آن نهفته است. یک رابطه شکوفا، اغلب با احساس خوشبختی و رضایت زناشویی نشان داده می‌شود. اگر زوجین دارای ویژگی‌های ایجاد رابطه مانند وفاداری، سخاوت، شفقت و صمیمیت باشند، ازدواج شکوفا می‌شود. همچنین، زوجین شکوفا به گونه‌ای رفتار می‌کنند که هر دو از رابطه لذت برده و تمایل دارند به شیوه‌ای مستمر و منظم با یکدیگر ارتباط برقرار کنند (فاورز و اوونز، ۲۰۱۰).

قردانی: نویسندگان این پژوهش از تمام شرکت‌کنندگانی که در این مسیر همراه بودند، صمیمانه قدردانی می‌نمایند.

تعارض منافع: نویسندگان این پژوهش اعلام می‌کنند که هیچ‌گونه تعارض منافی ندارند.

حامی مالی: این پژوهش حامی مالی نداشته است.

Reference

- Busby, D. M., Crane, D. R., Larson, J. H., & Christensen, C. (1995). A revision of the Dyadic Adjustment Scale for use with distressed and nondistressed couples: Construct Hierarchy and multidimensional scale. *Journal of Marital and Family Therapy*, 21(3), 289-308. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1111/j.1752-0606.1995.tb00163.x>
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The “What” and “Why” of Goal Pursuits: Human Needs and the Self-Determination of Behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268. https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1104_01
- Fowers, B. J., & Owenz, M. B. (2010). A eudaimonic theory of marital quality. *Journal of Family Theory & Review*, 2(4), 334-352. <https://doi.org/10.1111/j.1756-2589.2010.00065.x>
- Gholamzadeh, M., Attari, Y. A., & Shafiabadi, A. (2009). The effectiveness of communication skills training on emotional companionship and couples' communication. *Quarterly Journal of Thought and Behavior*, 3(11), 35-44. <https://www.sid.ir/paper/172235/fa> [In Persian]
- Gholizadeh, Z., Barzgari, L., Gharibi, H., & Babapour Kheyreddin, J. (2010). The relationship between the five personality factors (NEO-FFI) and marital satisfaction. *Clinical Psychology and Personality (Daneshvar Raftar)*, 17(43), 57-66. https://journals.shahed.ac.ir/article_2642.htm [In Persian]
- Gottman, J. M., & Gottman, J. S. (2015). *10 Principles for Doing Effective Couples Therapy (Norton Series on Interpersonal Neurology)*. New York: Norton.
- Hashemi Golmehr, M., Amanollahi, A., Farhadi, H., Aslani, K., & Rajabi, G. (2020). Presenting a model for successful marriage: A qualitative study. *Journal of Counseling Research, Iranian Counseling Association*, 19(76), 141-171. <https://doi.org/10.1001.1.2717400.1399.19.7.6.3.1> [In Persian]
- Hejazi, S., Najafi, S., & Amani, B. (2015). The mediating role of intrinsic motivation on the relationship between basic psychological

- needs and life satisfaction. *Contemporary Psychology*, 9(2), 77-88. <https://bjcp.ir/article-1-612-fa.pdf> [In Persian]
- Hollist, C. S., & Miller, R. B. (2005). Perceptions of attachment style and marital quality in midlife marriage. *Family Relations*, 54(1), 46-57. <https://doi.org/10.1111/j.0197-6664.2005.00005.x>
- Honarmandnejad, K., Kourosnia, M., Sohrabi, N., & Zarnaghash, M. (2023). A structural model of postpartum depression based on social support and marital satisfaction with the mediation of parenting stress. *Pars Journal of Medical Sciences*, 21(1), 27-37. <https://doi.org/10.22034/pjms.2023.705690> [In Persian]
- Jace, C. E., & Makridis, C. A. (2021). Does marriage protect mental health? Evidence from the COVID-19 pandemic. *Social Science Quarterly*, 102(6), 2499-2515. <https://doi.org/10.1111%2Fssqu.13063>
- Jain, G. (2019). Significance of Marriage as Social Institution in Indian English Writings. *Social Values & Society*, 1(1), 17-22. <http://dx.doi.org/10.26480/svs.01.2019.17.22>
- Jamali, M., Ghodsi, P., Taghilo, S., & Mirhashemi, M. (2021). Explain the structural pattern between basic needs and marital quality based on the mediating role of ego power. *JHPM*, 10(3), 70-82. <http://jhpm.ir/article-1-1357-fa.html> [In Persian]
- Khalili Khazrabadi, R., Eshaghi Moghaddam, M., Zare, H., & Hosseinpour Ashnaabad, M. (2022). The mediating role of self-regulated learning in the relationship between basic psychological needs and academic procrastination in students. *Journal of Educational Measurement and Evaluation*, 14(56), 13-30. <https://doi.org/10.30495/jinev.2022.1917521.2363> [In Persian]
- Kharazmi, A., Karsheki, H., & Meshki, M. (2013). Investigating the validity and reliability of the Persian version of the Basic Psychological Needs Scale in an e-learning environment. *Information and Communication Technology in Educational Sciences*, 4(1), 149-166.
- Khoshestemehr, R., Ahmadi Qozlujeh, A., Soudani, M., & Shiralinia, Kh. (2015). The effectiveness of short-term integrative marital counseling on emotional intimacy and marital quality of couples. *Contemporary Psychology*, 10(2), 29-40. <https://bjcp.ir/article-1-896-fa.html>
- Kline, R. B. (2016). *Principles and practice of structural equation modeling* (4th Ed.). Guilford Press.
- La Guardia, J. G., & Patrick, H. (2008). Self-determination theory as a fundamental theory of close relationships. *Canadian Psychology*, 49(3), 201-209. <http://dx.doi.org/10.1037/a0012760>
- La Guardia, J. G., Ryan, R. M., Couchman, C. E., & Deci, E. L. (2000). Within-person variation in security of attachment: A self-determination theory perspective on attachment, need fulfillment, and well-being. *Journal of personality and social psychology*, 79(3), 367-384.
- Lawrence, E. M., Rogers, R. G., Zajacova, A., & Wadsworth, T. (2019). Marital happiness, marital status, health, and longevity. *J Happiness Stud*, 20(5), 1539-1561. <https://doi.org/10.1007/s10902-018-0009-9>
- Lee, T. K., O'Neal, C. W., & Wickrama, K. (2020). Aging together in enduring couple relationships: A life course systems perspective. *Journal of Family Theory & Review*, 12(2), 238-263. <https://doi.org/10.1111/jftr.12369>
- Mehri, Y., Ghorbani, N., & Sabzeh Ara Langroudi, M. (2012). Relationship between basic psychological needs satisfaction, integrative self-knowledge, mindfulness, self-compassion, self-control, mental health indicators (depression, anxiety, stress), and teachers' job performance. *Journal of Industrial/Organizational Psychology*, 3(11), 9-20. https://journals.iau.ir/article_538091_42bd13bd4b7bd3130895bff93f737913.pdf [In Persian]
- Miller, R. B., Hollist, C. S., Olsen, J., & Law, D. (2013). Marital quality and health over 20 years: A growth curve analysis. *Journal of Marriage and Family*, 75(3), 667-680. <http://dx.doi.org/10.1111/jomf.12025>
- Narimani, A., Asadpour, E., Sadeghi Afjeh, Z., & Poushaneh, K. (2023). Investigating the mediating role of spouse's perceived responsiveness in the relationship between the health of the family of origin and marital quality. *Journal of Psychological Science*, 22(129), 1747-1764.

- <https://doi.org/10.52547/JPS.22.129.1747> [In Persian]
- Preacher, K. J., & Hayes, A. F. (2004). SPSS and SAS procedures for indirect estimation effects in simple mediation models. *Behavior research methods, instruments, & computers*, 36(4), 717-731. <https://doi.org/10.3758/BF03206553>
- Rezaee, M., Izanloo, B., Abbasi, N., & Habibeh, B. D. (2023). Determining the psychometric properties and measurement invariance of the couple flourishing measure. *Psychological Research*, 24(1), 188-223. <http://rimag.ir/fa/Article/44338> [In Persian]
- Rio, J. M. (2005). *Motivation and emotion*. Translated by Seyed Mohammadi, Y. (1390). Tehran: Virayesh Publications. [In Persian]
- Robles, T. F., Slatcher, R. B., Trombello, J. M., & McGinn, M. M. (2014). Marital quality and health: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 140(1), 140-187. <http://dx.doi.org/10.1037/a0031859>
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2017). *Self-determination theory. Basic psychological needs in motivation, development and wellness*. New York, NY: Guilford Press.
- Saify, Y., & Taghavi, M. (2020). Relationship between spiritual well-being and marital satisfaction: The mediation of psychological hardiness. *Contemporary Psychology*, 14(1), 31-41. <https://doi.org/10.29252/bjcp.14.1.31>
- Sanri, Ç., Halford, W. K., Rogge, R. D., & von Hippel, W. (2021). The Couple Flourishing Measure. *Family Process*, 60(2), 457-476. <https://doi.org/10.1111/famp.12632>
- Sayehmiri, K., Kareem, K. I., Abdi, K., Dalvand, S., & Gheshlagh, R. G. (2020). The relationship between personality traits and marital satisfaction: A systematic review and meta-analysis. *BMC Psychol*, 8(1), 15. <https://doi.org/10.1186/s40359-020-0383-z>
- Sun, J., & Samp, J. A. (2022). Phubbing is happening to you: Examining predictors and effects of phubbing behaviour in friendships. *Behaviour & Information Technology*, 41(12), 2691-2704. <https://doi.org/10.1080/0144929X.2021.1943711>
- Tavakol, Z., Nikbakht Nasrabadi, A., & Behboodi Moghadam, Z. (2016). A review of the factors associated with marital satisfaction. *Galen Medical Journal*, 6(3), 197-207. <http://dx.doi.org/10.22086/gmj.v0i0.641>
- Ustundag, S., & Zencirci, A. D. (2016). Factors affecting the quality of life of cancer patients undergoing chemotherapy: A questionnaire study. *Asia Pac J Oncol Nurs*, 2(1), 17-25.
- Vansteenkiste, M., Ryan, R. M., & Soenens, B. (2020). Basic psychological need theory: Advancements, critical themes, and future directions. *Motiv Emot*, 44(1), 1-31. <https://doi.org/10.1007/s11031-019-09818-1>
- Wang, X., & Zhao, K. (2023). Partner phubbing and marital satisfaction: The mediating roles of marital interaction and marital conflict. *Social Science Computer Review*, 41(4), 1126-1139. <https://doi.org/10.1177/08944393211072231>
- Wong, C. W., Kwok, C. S., Narain, A., Gulati, M., Mihalidou, A. S., Wu, P., Alasnag, M., Myint, P. K., & Mamas, M. A. (2018). Marital status and risk of cardiovascular diseases: A systematic review and meta-analysis. *Heart*, 104(23), 1937-1948. <https://doi.org/10.1136/heartjnl-2018-313005>
- Yousefi, N. (2011). Psychometric evaluation of the Revised Marital Quality Scale. *Clinical Psychology & Counseling Research*, 1(2), 183-200. <https://doi.org/10.22067/ijap.v1i2.9534> [In Persian]
- Ziv, A., & Gadish, O. (2010). Humor and marital satisfaction. *Journal of Social Psychology*, 129(6), 759-768. <https://doi.org/10.1080/00224545.1989.9712084>